

2010-mi TAC-it pisassiissutillu pillugit Inatsisartunut nassuiaat

Oktoberi 2011

Siulequt

Siulequt

2010-mi aalisarnermi pisassiissutit TAC-illu (TAC = Total Allowable Catch = pisarineqarsinnaasut annertunerpaaffigisinnaasaat) Naalakkersuisut sinnerlugit Inatsisartunut nassuiaassaanga. Inatsisartut pisinnaatitsinerat naapertorlugu Naalakkersuisut ukiut tamaasa aalisarnermi TAC-inik pisassiissutinillu aalajangersaasarput, pisassiissutillu taakku agguartarlugit. Pisassiissutit ataasiakkaat pileneri aammalu taassuma kingorna pisassiissutit Kalaallit Nunaata nunallu Kalaallit Nunaata aalisarneq pillugu isumaqatigiissusiorfigisaasa akornanni qanoq agguarneqarneri nassuiaammi ilaatigut nassuiarneqarput. 2010-mi TAC-it pisassiissutillu tamarmik nassuiaammi allaaserineqarput, tassunga ilanngullugit ukiup ingerlanerani allannguutit.

Aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisissaata nutaap suliarineqarnera Inatsisartut ukiakkut ataatsimiinnerminni nangissavaat. Aalisarneq pillugu Ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissutaa tunngavigalugu 2009-mi ukiakkut ataatsimiinnermi aamma 2011-mi upernaakkut ataatsimiinnermi Kalaallit Nunaanni aalisarnermi aqqissuussaaneqarput naleqqussarnissaa pisariaqartoq oqaluuseralugu aallartipparput. Ataatsimiinnissami aalisarnermik inuussutissarsiuteqarnerup siunissamut qulakkiivigineqarnissaanik siunertaqarnerup suliamik suliaqartut soqutigisarisariaqarpaat. Iluarisimaaqalugu paasivara aningaasaqarneq pitsanngorsarniarlugu inuussutissarsiortut nammineerlutik suliniuteqartut, oqaatigineqareersutullu aalisarnerup ineriartorteqqinnissaani atugassaritineqartuni sinaakkutit pitsaasut Naalakkersuisut qulakkeerinneqataaffiginiarpaat. Tamannarpiaq tunngavigalugu ataatsimiinnissami inatsisitigut nutarterinissat arlallit siunnersuutigaaqka.

Paasivara 2010 ataatsimut isigalugu ukioq aalisarnermut pitsaasuusoq, ukiup siulianut sanilliullugu pitsaanequmik isertitaqarfiulluni, neriuppungalu siuariartorneq taanna aqqissuussaaneqarnermi naleqqussaanissat ingerlanneqatigalugit ukiuni aggersuni ingerlaannassasoq.

Tunisassiornermut tunisassianillu aalisarnermersuunik avammut tuniniaanermut tunngatillugu aalisarnermi aningaasaqarnerup allaaserineqarnissaanik suliap nanginneqarnissaa uannut pingaaruteqartorujussuuvoq. Isumaqaqarpona tunisassiornermik avammullu tuniniaanermik paasissutissiinnissaq inuussutissarsiortut maannamut tunuarsimaarfiginikuugaat. Taamaammat ukiuni aggersuni tamassuma pingaartinneqarnissaa Naalakkersuisoqarfimma nangissavaa.

Nakkutilliineq pillugu nalunaarutit nutaat marluk Naalakkersuisut 2010-mi ukiakkut ataatsimiinnermi akueraat, avataasiortunut tunngasoq ataaseq sinerissamullu qanittumi aalisarnermut tunngasoq ataaseq, taakkulu ukiup nikerinnerani atuutilerput. Nalunaarutini taakkunani allannguutini pingaarnertut siunertaavoq raajanik pisat eqqortumik nalunaarsorneqartarnissaasa qulakkeerineqarnissaa, taamaalilluni pisassiissutinik atuiniviit pitsaanequmik naatsorsorneqartarnissaat. Tassa imaappoq, raajanik vragiliinissaq pisinnaajunnaartoq. Pisat tamarmik naatsorsuineri ilanngunneqartassapput. Allannguutit taakkorpiat raajarniarluni aalisarnerup akuerineqarsinnaasut MSC-mit (Marine Stewardship Council) allagartalerneqarnissaanut piumasaqaatit pingaaruteqartut ilagaat.

Suliassarpasuit 2010-mi aaqqiivigisagut pillugit aalisartut kattuffiisa pitsaasumik suleqataasimanerannik naggasiullugu qutsavigissavakka. Neriuppunga suleqatigiinnerput pitsaasoq siunissami ingerlatiinnassagipput.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq
Ane Hansen
Nuuk, oktoberi 2011

Saqaani assiliartaa; KANUAANA
Kujataani sinerissap qinittuani aalisariut assilissami takutinneqarpoq

Imarisai:

SIULEQUT	1
SIULEQUT	1
1. TUNULIAQUT SIUNERTARLU.....	5
2. AALLAQQAASIUT.....	5
3. KALAALLIT NUNAANNI AALISARNERUP ANINGAASATIGUT INERIARTORNERA PILLUGU NASSUIAAT	5
3.1 Kalaallit Nunaanni aalisarnermi aningaasaqarneq	5
3.2 Raajat.....	6
(Raajat qalerluaallit ingerlaavartumik allanngorarneri) piffissaq 2002-2010	7
(Raajat uutat qalipaajakkat akiisa ingerlaavartumik allanngoriartorneri) piffissaq 2002- 2010.....	7
3.3 Qalerallit.....	8
3.4 Saarullit	8
3.5 Aalisakkat allat.....	8
3.6 Avammut tunisat tamarmiusut	8
4. RAAJAT.....	9
4.1. Kalaallit Nunaata kitaa	9
Tabeli 1: Kalaallit Nunaata kitaani 2003-miit 2010.mut biologit siunnersuutaat (tonsit)	9
4.1.2. Pisassiissutit avataasiortunut sinerissallu qanittuani aalisartut agguarneri	9
4.2. Tunu	10
4.2.1. 2010-mut TAC-mik aalajangiineq	10
Tabeli 2: Tunumi raajat pillugit biologit 2003-miit 2010-mut siunnersuutaat.....	10
Siunnersuutit.....	10
4.3.1. Flemish Cap-imi raajat, NAFO-mi sumiiffik 3M	10
4.3.2. Grand Bank-imi, NAFO-mi summiiffimmi 3L-imi raajat	10
4.3.3. Svalbardip eqqaani raajat	11
5. AALISAKKAT ALLAT	11
5.1. Kalaallit Nunaata kitaa	11
5.1.1. Qalerallit.....	11
5.1.2. Imminnguit	11
5.1.3 Suluppaakkat	12
5.1.4. Nataarnat	12
5.1.5. Qeeqqat.....	12
5.1.6. Ammassaat peqassuseq pillugu naammattunik ilisimasaqannginneq pissutigalugu biologit siunnersuuteqanngillat. Ukiuni 1997-imiit 1999-imut ukiumut 25.000 tonsinik pisassiisoqartarpoq, 2010-mullu taakku amerlaqataannik pisassiinissaq aalajangerneqarpoq, ammassanniartoqanngilarli.	12
5.1.7. Saattuat	12
Tabeli 3: 2003-miit 2010-mut avataasiorluni aalisarnermi saattuat pillugit TAC (tonsit)	12
5.2. Tunu	13

5.2.1. Qalerallit.....	13
5.2.2. Imminnguit	13
5.2.3. Suluppaakkat naqqasiortut	13
5.2.4. Nataarnat	14
5.2.5. Qeeqqat.....	14
5.2.6. Ammassaat	14
5.2.7. Blåhvillingit.....	14
5.2.8. Ammassassuit.....	14
5.2.9. Misileraalluni aalisarneq	15
5.3. Kalaallit Nunaata kitaa Tunulu	15
5.3.1. Saarullit	15
5.3.2. Suluppaakkat ikerinnarsiortut	15
6. SINERISSAP QANITTUANI AALISARNEQ.....	16
6.1 Raajat.....	16
Tabeli 4: 2003-miit 2010-mut sinerissap qanittuani raajat pisat (tonsit)	16
6.2. Saattuut	16
Tabeli 5 Piffissami 2003-miit 2010-mut sinerissap qanittuani saattuarniarnermut TAC (tonsit)	16
6.3. Uiluiit	17
Tabeli 6: 2003-miit 2010-mut pisassiiviit TAC-illu	17
6.4. Qalerallit.....	17
Tabeli 7: Piffissami 2003-miit 2010-mut sinerissap qanittuani qalerallit pisat (uumatillutik oqimaassusaat):	17
6.5. Saarullit	18
Tabeli 8: 2003-miit 2010-mut sinerissap qanittuani pisat (tonsit)	18
6.7. Kapisillit.....	18
7. KALAALLIT NUNAATA NUNALLU KALAALLIT NUNAATA AALISARNEQ PILLUGU ISUMAQATIGIISSUSIORFIGISAATA AKORNANNI PISASSIISSUTINIK AGGUAANEQ.....	19
7.1. EU.....	19
Tabeli 9: Kalaallit Nunaata kitaani aalisarsinnaanermut EU-p periarfissai (tonsit): ...	19
Tabeli 10: Tunumi EU-p aalisarsinnaanermut periarfissai (tonsit):.....	19
Tabeli 11: Kalaallit Nunaata kitaani Tunumilu aalisarsinnaanermut EU-p periarfissai (tonsit):	19
7.2. Savalimmiut	20
7.3. Norge.....	20
Tabeli 12: Kalaallit Nunaata eqqaani Norgemut 2010-mi pisassiissutit (tonsit):	20
7.4. Rusland.....	21
Tabeli 13 Ruslandimut Kalaallit Nunaani 2010-mi pisassiissutit (tonsit):	21
7.5. Island	21
7. 6 Nunat marluk nunallu amerlasuut akornanni suleqatigiinnerit	22
8. ILANNGUSSAQ 1: AVATAASIORLUNI AALISARNEQ - 2010-MI PISASSIISSUTIT AAMMA ILANNGUSSAQ 2: SINERISSAP QANITTUANI AALISARNEQ - 2010-MI PISASSIISSUTIT	23

1. Tunuliaqut siunertarlu

Kalaallit Nunaata aalisarnermik oqartussaaffigisaani aalisakkanik 2010-mut TAC-it pisasiissutillu aalajangerneqartut pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 18, 31. oktober 1996-imeersumi § 5, imm. 1 aamma 2 malillugit Naalackersuisut matumuuna nassuiaateqassapput.

2. Aallaqqaasiut

Kalaallit Nunaata aalisarnermi oqartussaaffiani aalisakkanut arlalinnut TAC-nik Naalackersuisut ukiut tamaasa aalajangersaasarput. Kalaallit Nunaanni aalisarnermut aamma nunanut Kalaallit Nunaata nunat marluk akornanni aalisarneq pillugu isumaqatigiissuorfigisaanut Naalackersuisut taassuma kingorna pisasiissutinik agguasaarput.

Aalisagaqatigiit assigiinngitsut pillugit biologit siunnersuutaat tunngavigalugu TAC-it aalajangersarneqartarput. Nunat tamat aalisarnermik ilisimatusarnermi suleqatigiiffiinit paasissutissiissutit siunnersuinermi tunngaveqartarput, tassa ICES (International Council for Exploration of the Sea) aamma NAFO (Northwest Atlantic Fisheries Organization), tassani kalaallit biologiisa suleqatit nunanit Atlantikup Avannaani nunaneersut arlallit suleqatigisarpaat. Aamma paasissutissat logbogineersut aalisagaqassutsimik nalunaarsuinermik suliaqarnermi pingaaruteqartorujussuupput. Aalisagaqatigiit tamaasa pillugit siunnersuutit, raajat saattuallu pinnagit, ukiumi kvartalit aappaanni nalinginnaasumik saqqummiunneqartarput, taavalu raajat saattuallu pillugit siunnersuutit aatsaat novemberip naanerani saqqummiunneqartarput.

Naalackersuisut TAC-mik aalajangersaatinnagit aalisarneq pillugu inatsit malillugu Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit tusarniaaffigineqassapput. Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinni GA aamma KNAPK ilaasortaapput, taakkualu saniatigut ataatsimeeqataasartut arlallit, ilaatigut SIK, NUSUKA, KANUKOKA, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik, Pinngortitaleriffik, Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermik Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik, Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfik, Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik aamma kattuffiit aalisarnermik inuussutissarsiuteqarnermut attuumassuteqartut allat.

3. Kalaallit Nunaanni aalisarnerup aningaasatigut ineriartornera pillugu nassuiaat

3.1 Kalaallit Nunaanni aalisarnermi aningaasaqarneq

Kalaallit Nunaata avammut tunisartagai annertunerusumik tassaapput aalisakkanik qalerualinnillu tunisassiat, taakkua Kalaallit Nunaata 2010-mi avammut tunisaasa¹ 89 %-iannik annertussuseqarput, tamannalu 2009-mut sanilliullugu 13 % pointinik imaluunniit 236 mio. kr.-ingajannik qaffariarneruvoq. Aalisakkanik qalerualinnillu avammut tunisat tasaanerupput qalerallit, saarulliit raajallu, taakkulu kalaallit aalisartuisa pisarisaasa annertunerpaartaraat. Taamammat taakku akiisa allanngorarneri Kalaallit Nunaata aningaasaqarneranut aalisartullu ataasiakkaat isertitaqarnerannut pingaaruteqarput.

Ataani nassuiarneqarput raajat, qalerallit saarulliillu avammut tunineranni nalingi, taakku Kalaallit Nunaanni aalisarnermi pingaarnerpaajupput Kalaallit Nunaata 2010-mi avammut tunisaasa tamarmiusut nalingisa 81%-it missaaniipput. Aalisagaqatigiit pingasut taakku tamarmiusut avammut tunisat tamarmiusut 91%-eraat¹, taakkunanngalu raajat 53 %-iupput.

---

¹ Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik, Nunanik allanik niueqateqarneq 2010 (kisitsisaagallartut).

Kalaallit Nunaat annertunerusumik Danmarkimut EU-milu nunanut allanut avammut tunisisarpoq, taakkunangalu nioqutissiarpassuit EU-mit avammut tunineqaqqittarlutik. Aningaasat nalingisa allanngorarneri taamaalilluni Kalaallit Nunaata isertitaanut taamaalillutik toqqaannangitsumik pingaaruteqarput.

Tunisassiat MSC-mit akuerineqarnerannik allagartallit pisisartut ukiuni kingullerni annertusiartortumik ujartulernikuuaat. Pissuseq tamanna tunisassiat taakku tuniniaavinni akiisa qaffakkiartornerannut sunniisarpoq. Kalaallit Nunaanni aalisarnermik inuussutissarsiortut taamaalillutik pingaartumik raajat siunissamilu qalerallit aalisakkallu allat MSC-mit akuerineqarnerannik allagartalerneqarnissaat soqutigisorujussuaat.

Kalaallit Nunaanni aalisarnerup aaqquissuusaanera ingerlaavartumik allanngoriartorpoq, aammalu Aalisarnej pillugu Ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissutaani 2009-meersumi tikkuarneqarpoq aalisartut ataasiakkaat inuiaqatigiillu ataatsimut isigalugit isertitaasa pitsanngoriartornissaanut aalisarnerup annertuunik aningaasaqarfiunissaanut ineriartortoqartoq.

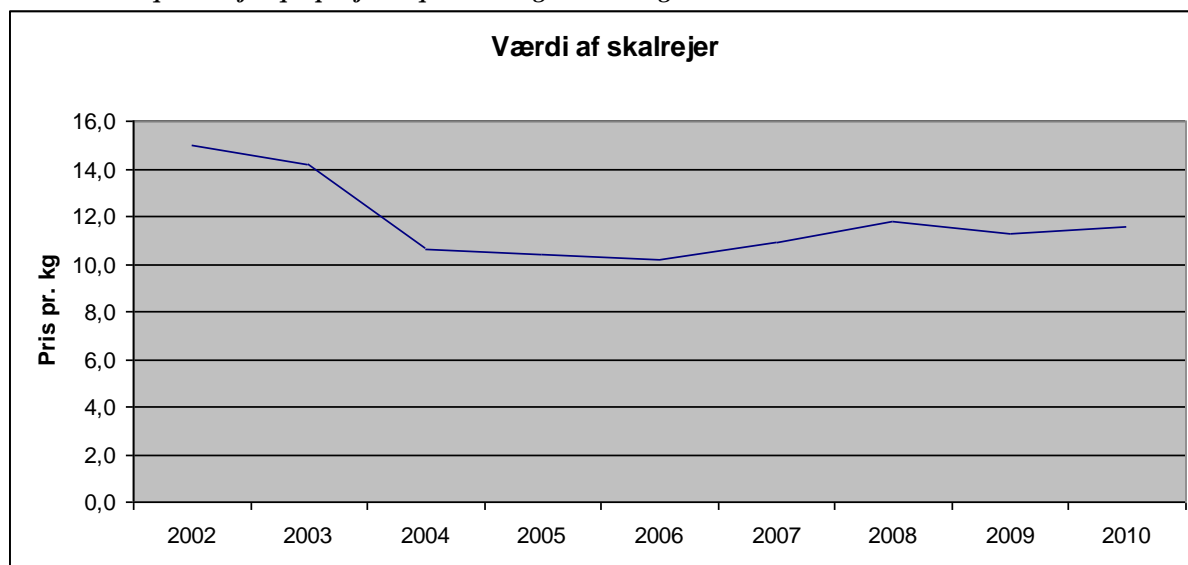
Pingaartumik sinerissap qanittuani qaleralinniarnermi sinneqartoornissamik ajornartorsiorfiusumi aaqquissuusaanermik naleqqussaansaq pisariaqartinneqarpoq. Ilaatigut tassani aalisartut amerlasuujupput, ilaatigullu aalisarnermi tassani aalisariutit pisoqqat amerlallutik taamaammallu ingerlanneqarneranni imminnut akilersinnaanngivillutik.

3.2 Raajat

Raajat avammut tunisat marlunnet immikkoortinneqarput – raajat qalipaajarneqarsimanngitsut aamma raajat uutat qalipaajakkallu. Rajat qalipaajarneqarsinngitsut 2010-mi agguaqatigiissillugu akii kiilumut 11,6 kr-iuvoq, taassuma assigaa 2009-mut sanilliullugu 6,4%-imik qaffariarnerat. Takussutissiami 1-mi takutinneqarpoq piffissami 2002-miit 2010-mut raajat qalipaajarneqarsimanngitsut akiisa allanngorarnerat. Raajat qalipaajarneqarsimanngitsut 2010-mi avammut tunisat amerlassusaat ukiumut sulianut sanilliullugu 4 %-imik amerleriarput. Akit amerlassusaasalu qaffariarnerat kinguneqarpoq raajat qalipaajarneqarsimanngitsut 2010-mi nalingisa ukiumut siulianut sanilliullugu 51,5 mio.kr.-inik qaffariarnerat.

Raajat qalipaajarneqarsimanngitsut akii tunngavigalugit paarlaasseqatigiittarnerup patajaallineratut isikkoqarpoq. Oqaatigineqassarli naatsorsuinermi 2010-mi akit ingerlaavartumik allanngorarnerugai, akiinillu agguaqatigiissitsinerugallartoq kisitsisaagallartuusullu.

Takussutissiaq 1. Raajat qalipaajarneqarsimannigitsut nalingi

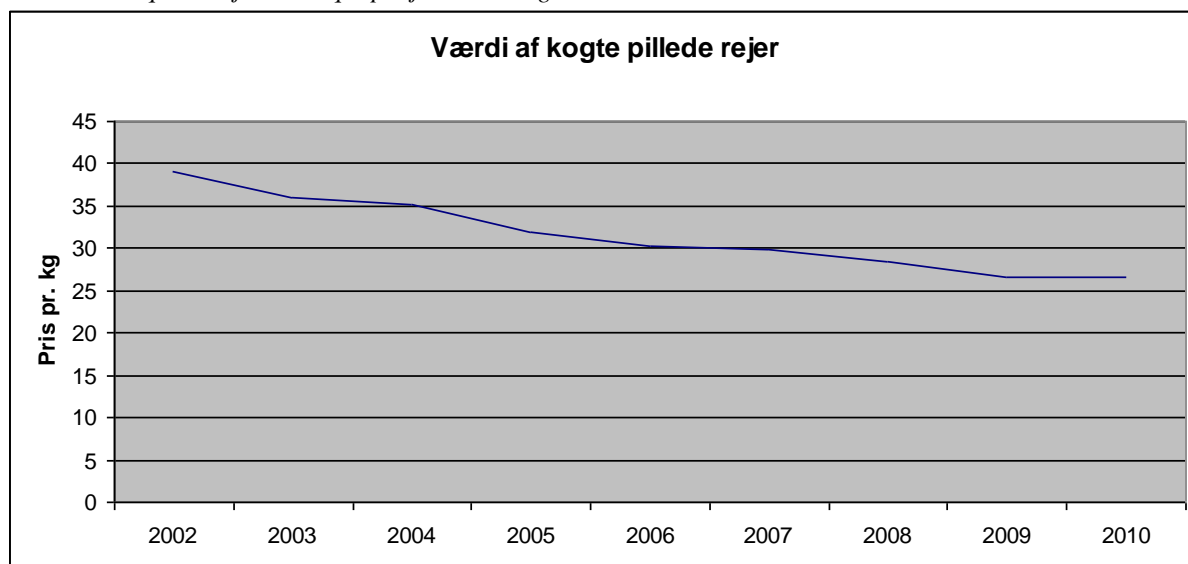

(Raajat qalerluaallit ingerlaavartumik allanngorarneri) piffissaq 2002-2010

Pissarsivik Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik; Avammut niueqateqarneq 2010 (kisitsisaagallartut) 2011:1

Raajat uutat qalipaajakkat 2010-mi akii kiilumut 0,5 kr.-inik annikitsunik appariarpoq, tassa 2009-mut sanilliullugu 1,8%-imik appariarlutik. 2010-mi agguaqatigiissillugu akii kiilumut 26,6 kr-iuvoq. Raajat uutat qalipaajakkat akiisa allanngorarnerat takussutissiami 2-mi takuneqarsinnaapput, taassumalu takutippaa piffissami 2002-miit 2010-mut, 2007 pinnagu, akit appariartut. 2010-mi avammut tunisat amerlassusaat ukiumut siulianut sanilliullugu 6 %-imik qaffariarput, taakkualu agguaqatigiissillugu akiisa annikitsumik appariarnerat matussusipaat. Raajat uutat qalipaajakkat tamarmiusut nalingi taamaalillutik 2010-mi 35 mio.kr.-inik 610 mio.kr.-inut qaffariarput.²

Takussutissiaq 2. Raajat uutat qalipaajakkat nalingi.

(Raajat uutat qalipaajakkat akiisa ingerlaavartumik allanngoriartorneri) piffissaq 2002-2010

Pissarsivik: Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik; Avammut niuerneq 2010:4

² Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik, Nunanik allanik niueqateqarneq 2010 (kisitsisaagallartut).2011:1

Raajat qalipaajarneqarsimangitsut raajallu uutat qalipaajakkat avammut tunisat ataatsimut isigalugu 87 mio.kr.-ingajannik qaffariarput, taassumalu assigaa 2009-mut saniullugu 2010-mi 8 %-imik qaffariartut. Tassunga pissutaaneruvoq avammut tunisat amerlassusaasa qaffariarnerat.

3.3 Qalerallit

Qalerallit Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiutigalugu aalisarnermi pingaarnert tulleraat, 2010-milu aalisakkat avammut tunisat tamarmiusut nalingisa 26 %-eralugit. Qalerallit qerisut ilivitsut qaleralinnik tunisassiornerup 2/3-iugamikkit tunisassiat avammut tunisat pingaarnersaraat. 2010-mi akii kiilumut 18,7 kr.-iupput³, tassa 2009-mut sanilliullugu 1 kr.-imik qaffasinnerulluni, qalerallillu tisaat akii 13 %-imik qaffariarput kiilumut 26 kr.-inngorlutik. 2010-mi avammut tunisat tamarmiusut amerlassusaat 23 %-imik qaffariarput, taassumalu assigaa 25.665 tonsit. Qaleralinnik tunisassiat ilaasa akiisa qaffariarnerisa kinguneraa 2010-mi qaleralinnik avammut tunisat tamarmiusut nalingisa 27 %-imik qaffariarnerat 506 mio.kr.-inngorlutik.

3.4 Saarullit

Saarullit pisat 2010-mi amerlassusaat 2009-mut sanilliullugu 40 %-it missaani appariarput (3.145 tonsinik) 4.663 tonsinngorlutik. 2010-mi saarullit qerisut ilivitsut akii annikitsumik qaffariarput, tisaallu qerisut 2010-mi akii 2009-mut saniullugu annikitsumik appariarput. Saarullit akiisa appariarnerat annertunerpaamik aatsaat 2010-p aallartinnerani pivoq.

Saarullit qerisut ilivitsut eqqarsaatigalugit amerlassusaat akiilu 2009-misut annertussuseqarput. Saarullit avammut tunisat tamarmiusut appariarnerannut tisaat qerisut akiisa appariarnerat taamaammatt pissutaavoq. 2010-mi tisaat qerisut avammut tunisat 11 %-imik ikileriarput 1.846 tonsinngorlutik. Taamaalilluni 2010-mi saarullit avammut tunisat tamarmiusut nalingi 13 %-imik appariarput 112 mio.kr.-inik naleqarlutik. Tamassuma assigaa saarullit avammut tunineranni nalingisa 17 mio.kr.-inik appariarnera,

Kalaallit Nunaanni saarullinnik ilivitsunik tusinermi akit KNAPK-p aamma suliffeqarfiit tunitsiviit isumaqatigiissuteqarnerisigut aalajangersarneqarput. 2009-mi saarullit tunineranni akii Kalaallit Nunaanni tunitsiviit 2008-mut sanilliullugu 2009-p aallartinnerani 40 %-imiit 50 %-imut appariartippaat. Taamatut ineriartorneq nunarsuarmi tuniniaavinni akit ineriartorneannik pissutiqarneruvoq.

3.5 Aalisakkat allat

2010-mi aalisakkanik qalerualinnillu tunisassiat allat avammut tunisat tamarmiusut 58 mio.kr.-inik qaffariarput 176 mio.kr.-inngorlutik. Tamanna 50 %-imik qaffariarneruvoq, tunisassiallu avammut tunisat pingaarnert tassaapput suluppaakkat tisaat (65 mio.kr.), nipisat suaat (39 mio.kr.), saattuat (35 mio.kr.) aamma kullerit (9 mio.kr.). Nipisat suaat 2009-mi 22 mio.kr.-iniit 2010-mi 39 mio.kr.-inut qaffariarput, amerlassusaallu 2009-mi 591 tonsiniit 2010-mi 39 mio.kr.-inut qaffariarput, 43 %-imik amerleriaateqarneq assigalugu. Saattuat pisat amerlassutsimikkut akimikkullu appariarput, 2010-mi nalingi 10 mio.kr.-inik annertussuseqarluni, 22 %-imik appariaateqarneq assigalugu.

3.6 Avammut tunisat tamarmiusut

2009-ip 2010-llu akornanni ineriartorneq pingaarnertut takussutissap takutippaa aalisakkat qaleruallillu pingaarnert arlallit, soorlu raajat qaleruallit, qalerallit nipisallu suaasa, akii

---

³ Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik, Nunanik allanik niueqateqarneq 2010 (kisitsisaagallartut) 2011:1

qaffariartut. Allat, soorlu raajat qalipaajakkat saattuallu, akiisa appariarnerat takuneqarsinnaavoq. Aalisagaqaatigiit ataasiakkaat ilaasa amerlassusaasa akit appariarnerat matussuserpaat. Ataatsimut isigalugu avammut tunisat tamarmiusut nalingisa qaffariarnerannik tamanna kinguneqarpoq. Aalisakkaat qaleruallillu 2010-mi avammut tunineranni nalingat tamarmiusoq 1,9 mia.kr.-ingajaavoq, tassa 2009-mut saniullugu 236 mio.kr.-inik qaffariarnek. Tamassuma assigaa aalisakkanik qalerualinnillu tunissiat tamarmiusut avammut tunineranni 14 %-imik qaffariaateqarneq⁴.

4. Raajat

4.1. Kalaallit Nunaata kitaa

4.1.1. 2010-mut TAC-imik aalajangiineq biologit 2010-mut siunnersuutaat 110.000 tonsiupput, sapinngisamillu ikinnerit. Siunnersuut 2010-mut sanilliullugu allanngoriannilaq.

Raajat pillugit biologit siunnersuinerat ukiuni marlunni kingullerni imatut oqaasertalerneqarpoq, TAC-ip annertussusissaanik aalajangersimasumik toqqaannartumik inassuteqaateqartoqanngitsoq. Tassunga taarsiullugu oqaatigineqarpoq TAC-ip aalajangersimasumik annertussuseqarnerani raajaqassutsip illersorneqarsinnaasup ataaniittoq. Kalaallit Nunaata kitaani 2010-mut raajat pillugit siunnersuinerami taamaalilluni oqaatigineqarpoq TAC tamarmiusoq 110.000 tonsiutillugu raajanik pissarsiassat aalaakkaanissaat nungusaataanngisumillu aalisarnissap qulakkeerneqarnissaatut naliliisoqartoq.

Tabeli 1: Kalaallit Nunaata kitaani 2003-miit 2010-mut biologit siunnersuutaat (tonsit).

Siunnersuuti	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Kitaa	100.000	130.000	130.000	130.000	130.000	110.000	110.000	110.000

Kalaallit Nunaata kitaani 2010-mut TAC 114.570 tonsiussasoq Naalakkersuisut toqqarpaat, tassa 2009-mut sanilliullugu allannguteqarani.

4.1.2. Pisassiissutit avataasiortunut sinerissallu qanittuani aalisartut agguarneri

Raajanik pisassiissutit avataasiortunut sinerissallu qanittuani aalisariutinut agguanneri KNAPK-p taamanilu APK-jusup 2001-imi pisassiissutit agguarneqarnissaannik isumaqatigiissutaat naapertorlugu pivoq. Isumaqatigiissummi, maannakkut Aalisarneq pillugu Inatsimmi aalajangersarneqarnikumi, aalajangerneqarpoq Kalaallit Nunaata kitaani kalaallinut raajanik pisassiissutit agguarneqassat sinerissap qanittuani aalisariutinut 43 %-inik aalisariutinullu avataasiortunut 57 %-inik.

Agguaanermut tunngavik taanna, kalaallit aalisariutaasa assigiinngitsut marluk akornanni pisassiissutinik agguasarnermi annertuumik pisariillisitsisutut takutitsisoq, 2002-imiit atuuppoq.

⁴ Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik, Nunanik allanik niueqateqarneq 2010 (kisitsisaagallartut) 2011:1

TAC-mit tamarmiusumit 114.570 tonsiusumit aalisariutit avataasiortut 63.025 tonsinik pissarsipput, sinerissallu qanittuani aalisariutit 47.545 tonsinik. Sinneri 4.000 tonsit EU-mut aalisarnermik peqatigiinnissaq pillugu isumaqatigiissut naapertorlugu aalisariutinut EU-meersunut tunniunneqarput.

4.2. Tunu

4.2.1. 2010-mut TAC-mik aalajangiineq

Tunumi aalisarnermi biologit 2010 siunnersuutaat 12.400 tonsiuvoq, tassa 2004-miit allannguisoqartarani. Taakkunannga EU 2.565 tonsinik pissarsivoq (pisassiissutit pisassiissutigeqqinnerini, katillugillu; EU-mut pisassiissutinik pisasseeqqinnginnermi 7.000 tonsit). Tunumi raajarniarneq taamaallaat avataasiortutik aalisartunit ingerlanneqartarpoq. 2003-miit siunnersuutit tabelimi 2-imi takuneqarsinnaapput.

Tabeli 2: Tunumi raajat pillugit biologit 2003-miit 2010-mut siunnersuutaat.

Siunnersuutit	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Tunu	9.600	12.400	12.400	12.400	12.400	12.400	12.400	12.400

4.3. Nunat tamat imartaanni raajanik pisassiissutit

4.3.1. Flemish Cap-imi raajat, NAFO-mi sumiiffik 3M

NAFO-mi sumiiffimmi 3M-imi Flemish Cap-ip eqqaani raajarniarneq nunat tamat imartaanni pisarpoq, raajarniarnerlu NAFO aqutigalugu killilersorneqarluni. Aalisarsinnaanermik akuersissutit ullut aalisarfiusinnaasut atorlugit naatsorsorneqartarput. Biologit 2009-mi siunnersuinerminni inassuteqaatigaat raajat amerlanerpaamik pisarineqarsinnaasut 18.000 aamma 27.000 tonsit akornanniissasut, tassa piffissami 2005-imiit 2007-imut annertoqataalik. 2010-mi biologit suli suli siunnersuutigaat 2005-imiit 2007-imut amerlassutsit aalisarnermi qaangerneqassanngitsut.

Kalaallit Nunaat 3M-imi ullut aalisarfiit 258-it atorsinnaavaat, tassa 2009-imut sanilliullugu affaannaallutik. Biologit inassuteqaatigaluarpaat 3M-imi ullut aalisarfiit 0-uussasut.

4.3.2. Grand Bank-imi, NAFO-mi sumiiffimmi 3L-imi raajat

NAFO-mi sumiiffimmi 3L-imi raajat Canadap aalisarnermik oqartussaaffianiinnerupput, kisiannili aamma nunat tamat imartaaniillutik. Biologit 2010-mut siunnersuinerminni inassuteqaatigaat sumiiffimmi tassani pisat 25.000 tonsinik amerlanerpaaffeqassasut. TAC 30.000 tonsinut aalajangerneqarpoq, tassa 2009-mut saniullugu allannguisoqarani.

Canadap NAFO-llu akornanni 1999-imi isumaqatigiissut naapertorlugu sumiiffimmi tassani raajanik TAC-ip tamarmiusup 5/6-ia Canadap pissarsissavaa, tassa nunat tamat imartaanni 3L-imi raajat Canadap 200 sømilimik killeqarfiata iluani Canadami raajanut ilaammata. Sinneruttut, 2010-mi 5.000 tonsiusut, isumaqatigiissut naapertorlugu, NAFO-mi peqataasut aqqanillit allat akornanni assigiimmik agguarneqassapput. NAFO-mut atatillugu Kalaallit Nunaata Savalimmiunit aallartitat, "Danmarki Savalimmiut Kalaallilu Nunaat sinnerlugu" (DFG), peqatigai, taamaalillunilu pisassiissutit 334 tonsit agguassallugit, taakkulu peqataasut allat 2010-mi pissarsiaasa assigaat.

DFG 2003-miit agguaanermut tassunga akerliliisarnikuuvoq, DFG-llu 2010-mi aalajangeqqiuteqqippaa pisassiissutinik agguaneq akerlilerniarlugu, pingaartumik Savalimmiut oqaluttuarisaanermi sumiiffimmi aalisartarnerat pissutigalugu aammalu biologit

ilisimatusarnerannut tapersiisarnermikkut isumaqaramik maannakkut agguakkanik TAC-imit annertunerusumik pissarsinissamik piumasqaateqarsinnaallutik. Kalaallit Nunaat Savalimmiullu sumiiffimmi 3L-imi 2010-imut raajanik 3.101 tonsinik imminnut pisassipput, taakkunanga Kalaallit Nunaata 530 tonsit pissarsiarai. Imminut pisassiissutit qaffariaataasa TAC-ip NAFO-p siorna aalajangigaata qaffariaataata assigaa.

4.3.3. Svalbardip eqqaani raajat

Norgemut aalisarneq pillugu 1992-imi isumaqatigiissuteqarnermi Kalaallit Nunaata ilisimatitsissutigaa Kalaallit Nunaata/Danmarkip ”sumiiffik aalisarnermi illersuiffik” Svalbardip eqqaani aalisarnermik Norgep killilersuiffigiliga pillugu Norgep kisimiilluni nalunaaruteqarnera akuersaarnagu. Kalaallit Nunaata ukiut tamaasa Norgemut nunat marluk akornanni isumaqatigiinniarnermi inissisimanini isumaqatigiissummut ilassummi ilannguneqartartoq saqqummiuttarpaa. Taamaalilluni 2010-mut isumaqatigiissummut ilassut imatut oqaasertalerneqarpoq:

”Svalbardip eqqaani raajarniarneq eqqarsaatigalugu Svalbardip eqqaani raajarniarneq pillugu malittarisassat 19. juli 1996-imi atuutilersinneqartut atuutiinnarneqarnissaat Norgemut aallartitat innersuussutigaat. Kalaallit aallartitaasa tassunga atatillugu killilersuineranut tassunga isumartik PM-imi Norgemi oqartussanut 11. september 1997-imi tunniunneqartumi ersittoq innersuussutigaat.”

Kalaallit Nunaat 1980-ikkut aallartinneranniit Svalbardip eqqaani raajarniarnikuunngilaq, Kalaallilli Nunaata siunissami aalisarsinnaanermut periarfissaqarneq taamaatinnikuunngilaa. Svalbardip eqqaani raajarniarneq pillugu norskit malittarisassaat atuuttut 1997-imeersut (tassa Kalaallit Nunaata akuersaanngisai) malillugit Kalaallit Nunaat aalisariutit tallimat atorlugit ulluni aalisarfiusuni 450-ini raajarniarsinnaavoq.

5. Aalisakkat allat

5.1. Kalaallit Nunaata kitaa

5.1.1. Qalerallit

David Strædemi avataasiorluni qalerallinniarneq pillugu biologit siunnersuumminni inassuteqaateqarput 2010-mut TAC 14.000 tonsiussasoq, tassa 2009-mut sanilliullugu 3.000 tonsinik amerleriarlutik. Qalerallit Canadap Kalaallit Nunaatalu assigiimmik agguarpaat. David Strædemi qaleraleqassasuseq aalaakkaasutut isigineqarpoq. Kalaallit Nunaata TAC-mit pisassai taamaalillutik 7. tonsiupput.

David Strædemi TAC assigalugu Baffinip Kangerliumanersuani TAC Canadap Kalaallit Nunaatalu agguarpaat. 2010-mut siunnersuut allanngorani 13.000 tonsiuvoq. Tamanna tunngavigalugu pisassiiffimmi Kitaata Kujataani (David Strædemi) 7.000 tonsinik aammalu Kitaata Avannaani (Baffinip Kangerliumanersuani) 6.500 tonsinik Naalakkersuisut 2010-mut Kalaallit Nunaannut pisassiipput.

Qalerallit agguarneqarnissaat pillugu Kalaallit Nunaat Canadamut aqutsineq pillugu isumaqatigiissuteqanngilaq, TAC-tulli inassuteqaatip affaata assinganik annertussuseqartumik nunat TAC-mik aalajangiisarnerat qangalili periusaasarpoq.

5.1.2. Imminnguit

Kalaallit Nunaata kitaani/Canadami imminnguit pillugit siunnersuut tassaavoq, taakku 2010-mi toqqaannartumik suli aalisarneqassanngitsut. Aalisarnerni allani saniatigut pisat aamma annertunerpaamik killilerniarneqartariaqarput.

Aalisarnermik inuussutissarsiortut naliliipput imminnguanik saniatigut pisaqarani qaleralinniartoqarsinnaanngitsoq. Taamaammat Naalackersuisut 2010-mi saniatigut pisarineqarsinnaasutut 1.000 tonsinik pisassiinissamik aalajangiipput.

5.1.3 Suluppaakkat

Suluppaakkat itisoormiut (*Sebastes mentella*) aamma suluppaakkat angisuut (*Sebastes marinus*) pillugit siunnersuuteqarnermi inassuteqaatigineqarpoq peqassuseq annertuumik pitsanngoriaateqartinnagu taakku toqqaannartumik aalisarnejassaannngitsut. Raajarniarnermi suluppaakkat saniatigut pisat annertunerpaamik killilerniarneqartariaqarput.

Naalackersuisut – piffissaq 2005-imiit 2009-mut assigalugu – suluppaakkanik 1.000 tonsinik 2010-mut TAC-mik aalajangiipput. 2002-mut 2003-mullu sanilliullugu annertuumik ikileriaateqartitsisoqarpoq, ukiuni taakkunani TAC 8.000 tons aamma 19.200 tonsiuvoq.

5.1.4. Nataarnat

Biologit siunnersuuteqanngillat, aammalu nataarnanik annertunerusumik pisaqartoqarneq ajorpoq. Siusinnerusumut sanilliullugu allanngoriartoqanngilaq, Naalackersuisullu 2010-mi 1.200 tonsinik maannamutut pisassiineq aalajangiusimavaat.

5.1.5. Qeeqqat

Biologit siunnersuineranni inassuteqaatigineqarpoq qeeqqat toqqaannartumik aalisarnejassaannngitsut. Taamaammat raajarniarnermi saniatigut pisat annertunerpaamik killilersimaarneqartariaqarput. Peqassutsip ukiuni kingullerni pitsanngoriarnera takuneqarpoq, ikkannerssanilu piffissami sivisunerumi qeeqqat amerleqqinnissaannik tamanna isumalluartsilerpoq. Naalackersuisut 2010-mut TAC-mik 1,000 tonsinik aalajangiipput.

5.1.6. Ammassaat peqassuseq pillugu naammattunik ilisimasaqannginneq pissutigalugu biologit siunnersuuteqanngillat. Ukiuni 1997-imiit 1999-imut ukiumut 25.000 tonsinik pisassiisoqartarpoq, 2010-mullu taakku amerlaqataannik pisassiinissaq aalajangerneqarpoq, ammassanniartoqanngilarli.

5.1.7. Saattuat

Qeqertarsuup Tunuani avataasiorluni aalisarnermi biologit misissuinikuunngillat, pisallu 130 tonsit sinnerlugit amerlassuseqannginnissaat 2010-mut inassuteqaataavoq, tassa 2009-mut sannilliullugu allannguuteqanngilaq. Sisimiut eqqaani inassuteqaat tassaavoq annertunerpaamik katillugit 200 tonsit pisarineqassasut. Biologit misissuisimanninnerisa kingunerisaanik Maniitsup eqqaani avataasiorluni saattuarniarneq pillugu siunnersuuteqartoqanngilaq. Nuummi-Paamiuni avataasiorluni saattuarniarneq pillugu siunnersuut tassaavoq 2009-mi pisat annertussusiannut tunngatillugu pisat 1.600 tonsit qaangissanngikkaat.

Avataasiorluni aalisarnermi TAC-ip 2010-mi katillugu 900 tonsiunissaa Naalackersuisut aalajangerpaat, taakkunanga EU 500 tonsinik pissarsivoq.

Tabeli 3: 2003-miit 2010-mut avataasiorluni aalisarnermi saattuat pillugit TAC (tonsit)

Avataasiorlut pisassiissutit	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
TAC	8.500	2.405	1.500	1.500	500	500	1.930	900

Taakkunanga EU-mut		1.000	1.000	1.000	500	500	500	500
-----------------------	--	-------	-------	-------	-----	-----	-----	-----

5.2. Tunu

5.2.1. Qalerallit

Tunumi qalerallit Islandi Savalimmiullu peqatigalugit pigineqarput. Aalisarnerup annertunersaa Islandip imartaani qalorsuarsorluni aalisarneruvoq.

ICES-ip inassuteqaatigaa 2010-mut TAC 2009-p annertoqataanik 5.000 tonsiussasoq. Tamanna 2008-mi TAC-tut inassuteqaatigineqartumut 15.000 tonsiusumut sanilliullugu annertuumik ikileriartitsineruvoq. Qalerallit tamarmiusut pillugit siunnersuineruvoq.

Aalisagaqatigiit allat ataatsimut pigineqartut akerlianik Tunumi qalerallit isumaqatigiissummut ilaangillat. Nunat sineriallit Kalaallit Nunaat, Islandi Savalimmiullu ataatsimut aqutsinissaq pillugu siornatigut ataatsimiittarnikuupput, kisiannili tamanna pillugu suli isumaqatigiittoqanngilaq.

Islandi 2010-mut TAC-mik 12.000 tonsinik aalajangiivoq. Taamaammat Kalaallit Nunaata Islanditulli qalerallit pillugit pisinnaatitaaffeqarnini takutinniarlugu Kalaallit Nunaannut TAC-mik 12.000 tonsinik Naalakkersuisut aalajangiipput. Savalimmiut kisitsinngorlugu pisassinneqanngilaq, kisiannili ullut aalisarfiusinnaasut atorlugit aalisarnermik killilersuilluni.

Nunat marluk isumaqatigiissutaat naapertorlugu Kalaallit Nunaat EU-mut, Ruslandimut, Norgemut Savalimmiunullu Tunumi qalerallitassivoq, taassumalu kingorna Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiortut 2010-mi 2.575 tonsinik pisassinneqarput.

5.2.2. Imminnguit

Imminnguit pillugit biologit siunnersuuteqanngillat. Maannakkut aalisarnerup takutippaa imminnguaqassasuseq killeqartorujussuaq. 2010-mut TAC 1.000 tonsinut aalajangerneqarpoq. Qalerallinarnermut atatillugu immikkut pisat pillugit pisassiineruvoq.

5.2.3. Suluppaakkat naqqasiortut

Suluppaakkat naqqasiortut assigiinngitsut marluupput, tassa suluppaakkat angisuut (*Sebastes marinus*) aamma suluppaakkat itisoormiut naqqasiortut (*Sebastes mentella*). Suluppaagaqarfik Islandimut Savalimmiunullu isorartussuseqarpoq. Aalisarnerup annertunersaa Islandip imartaani ingerlanneqarpoq.

ICES-imi biologit inassuteqaataat tassaavoq Tunumi, Islandimi Savalimmiunilu tamani suluppaakkat naqqasiortut (*Sebastes marinus*) pisarineqartut annertunerpaamik 30.000 tonsiussasut. Suluppaakkat itisoormiut naqqasiortut (*Sebastes mentella*) pillugit Tunumut inassuteqaateqartoqanngilaq. Taamaammat Kalaallit Nunaata ICES qinnuigaa Tunumi suluppaakkanik naqqasiortunik annertunerumik misissueqqullugu, ilaatigut suluppaagaqatigiit assigiinngitsut taakku marluk pillugit siunissami siunnersuuteqartarnissaq siunertarlugu. Ilimagineqarpoq ICES 2012-ip naanerani paasisaminik saqqummiisinnaassasoq. Kalaallit Nunaat suluppaakkat angisuut pillugit 2010-mut immikkut pisassiivoq (5.000 tonsit) aammalu suluppaakkanik itisoormiunik naqqasiortunik (misileraanermut pisassiissutit 1.000 tonsit).

5.2.4. Nataarnat

Tunumi nataarnat pillugit biologit siunnersuuteqanngillat, siusinnerusumullu sanilliullugu allanngortoqarani. Naalakkersuisut, 2007, 2008 2009-lu assigalugit, TAC-mik 2.000 tonsinik aalajangiipput. EU-mut 1.125 tonsinik pisassiineq tassani pissutaaneruvoq.

5.2.5. Qeeqqat

Biologit siunnersuuteqanngillat, siusinnerusumullu sanilliullugu allanngortoqarani. Taamaammat Naalakkersuisut 2010-mut pisassiissutinik 1.000 tonsinik aalajangiipput.

5.2.6. Ammassaat

Jan Mayenimi, Islandimi Kalaallit Nunaannilu ammassaat ataatsimut aalisagaatigineqarput, taakkulu Norgep, Islandip Kalaallit Nunaatalu akornanni nunat pingasut isumaqatigiissuteqarnerisigut killilersorneqarput. Nunat taakku pingasut Islandimi Imarpimmik Iisimatusarnermut Instituttemit siunnersuuteqarneq tunngavigalugu TAC-mik suleqatigiillutik aalajangiisarput.

Ammassaat pillugit isumaqatigiissut assigiinngiaartorujussuarnik imaqarpoq, TAC-mik arlaleriarluni aalajangiisoqartarluni. Ukioq pisassiiffik ingerlasarpoq 20. junimiit ukiup tulliani 30. april tungaanut. Ammassaat majimi junimilu kangiani eqqissisimatitaasarput. Nalinginnaasumik junimi TAC-mik aalajangiisoqarallartarpoq, decembarimilu inaarutaasumik TAC aalajangerneqartarluni. Nunat taakku pingasut akornanni inaarutaasumik pisassiissutinik aalajangiinnermi inaarutaasumik TAC tunngavigalugu naatsorsuisoqartarpoq.

2010-mi inaarutaasumik TAC 150.000 tonsinut aalajangerneqarpoq. Nunat pingasut akornanni isumaqatigiissut malillugu Kalaallit Nunaat 11 %-imik pisassaqqarpoq, tassa 16.500 tonsit, taakkunanngalu Aalisarnermi Peqatigiinnissaq pillugu Isumaqatigiissutip ataani isumaqatigiissummut ilassut malillugu EU TAC-ip tamarmiusup 7,7 %-ianik pisassinneqassaaq (Kalaallit Nunaannut pisassiissutit 7 %-iatut annertutigisumik). EU-mut pisassiissutit taamaammat 11.500 tonsiupput, sinneruttullu Kalaallit Nunaanni aalisartunut taamaalillutik 4.950 tonsiupput.

5.2.7. Blåhvillingit

Blåhvillingit EU-p, Norgep, Savalimmiut Islandilu aalisagaatigaat. Kalaallit Nunaat nunat sinerialittut imminut isigivoq, tamannalu NEAFC-imi saqqummiunnikuullugu, tassanili nunat sineriallit allat taamatut inissisimanissaq tunngaviusumik akuerinikuunngilaat. Taamaakkaluartoq Kalaallit Nunaat NEAFC aqutigalugu blåhvillinginik pisassinneqartarpoq, aammattaaq taamatut Ruslandi aamma nuna sinerialittut akuerineqanngitsaq.

Nunat sineriallit isumaqatigiissutigaa 2010-mi blåhvillinginit pisat annertunerpaamik 497.022 tonsiussasut, taakkunanngalu Kalaallit Nunaat 2.924 tonsinik pisassaqqarpoq, tamannalu NEAFC-imi akuerineqarpoq. Taakkunannga 2.000 tonsit Savalimmiut imartaani aalisarneqarsinnaapput.

Kalaallit Nunaata imartaani 2010-mi pisassiissutit 10.000 tonsiupput nunallu tamat imartaanni 2.924 tonsiullutik. Kalaallit Nunaata imartaani pisat killeqartorujussuupput.

5.2.8. Ammassassuit

Biologit siunnersuuteqanngillat, Naalakkersuisullu pisassiissutinik 10.000 tonsinik aalajangiipput.

5.2.9. Misileraalluni aalisarneq

Kalaallit Nunaata kitaani avataasiarluni saarullinniarneq 2010-mi matoqqavoq, kisiannili norskit angallataannut misileraalluni aalisarnissamut 750 tonsit akuersissutigineqarput. Pisat 290 tonsit nalunaarutigineqarput.

Taassuma saniatigut makrelinik, guldlaksinik hestemakrelinillu misileraalluni aalisarnissaq akuersissutigineqarpoq. Ataatsimut isigalugu aalisarneq annikippoq, makrelinillu aalisarneq kingusissukkut aallartinneqarmat ilimagisat piviusunngunngillat. Misileraalluni aalisarnermi ammassassuit 1.311 tonsit blåhvillingillu 58 tonsit pisarineqarput.

5.3. Kalaallit Nunaata kitaa Tunulu

5.3.1. Saarullit

ICES-ip inassuteqaatigeqqippaa 2010-mi toqqaannartumik saarullinniartoqassanngitsaq. ICES-ip aamma inassuteqaatigaa ukiunut arlalinnut aqutsinermut pilersaarut suliarineqassasoq, Peqassutsip annertuumik qaffariarnera pinngortartullu amerlinerat paasineqartinnagu aalisarnerup annertusisinneqannginnissaa tassani qulakkeerneqassalluni.

Saarullinniarnermik aqutsinermik pilersaarummik siunnersuusiortussamik Naalakkersuisut 2007-imi suleqatigiissitaliorput, taannalu 2008-mi akuerineqarpoq. 2011-mi akuersissutigineqarnissaa siunertaralugu aqutsinermut pilersaarummik ineriartortitseqqinneq 2010-mi aallartinneqarpoq.

2010-mut TAC 5.000 tonsinut aalajangerneqarpoq, taakkunangalu EU 1.500 tonsinik pisassineqarluni. Tunumi 62° N avannaani avataasiarluni saarullinniarneq matoqqavoq, Kalaallillu Nunaata kitaani matoqqavilluni, Norgemut isumaqatigiissumut ilaasumik annikitsumilli misileraalluni aalisarnermut pisassiissutit 750 tonsit pinnagit.

5.3.2. Suluppaakkat ikerinnarsiortut

TAC Kalaallit Nunaata, Savilimmiut, Norgep, Islandip, Ruslandip EU-llu akornanni agguarneqartarpoq. Aalisarnerup annertunersaa Irmingerhavep avannaata kangiata tungaani ingerlanneqartarpoq, pisallu ikinnerit Irmingerhavemi sumiiffinni allani pisarineqartarlutik. TAC-mit annikitsut Kalaallit Nunaata kitaani (NAFO-mi sumiiffimmi 1F-imi) aalisarneqarsinnaapput, taakkuli annikitsuararsuarmik atorneqarput.

ICES ikerinnarsiortunik suluppaagaqarfuit assigiinngitsut marluk atorlugit siullermeerluni siunnersuuteqarpoq: 1) *suluppaagaqarfuit ikerinnermiittut*, tassani siunnersuut 0 tonsiulluni aamma 2) *itisuumi suluppaagaqarfuit*, tassani 2010-mut siunnersuut 20.000 tonsiulluni.

Suluppaakkanik aqutsineq, tassunga ilanngullugu TAC-mik aalajangiineq, NEAFC-imi peqataasut attuumassuteqartut akornanni isumaqatigiinniutigineqartarpoq.

Maannamut isumaqatigiittoqanngilaq, peqataasullu 2010-mut imminnut pisasseqqipput. Kalaallit Nunaat 14.812 tonsinik immiut pisassippoq. Pisassiissutit ilarparujussui EU-mut, Ruslandimut Norgemullu pisassiissutigineqarpoq, taassumalu kingorna 3.912 tonsit kalaallit aalisartuinit pisarineqarsinnaapput.

Nunalli sineriallit isumaqatigiipput Islandimut 30 %-inik DFG-mullu 28 %-inik agguasaqassasoq, tassani piumasaqaataalluni nunat sineriallit pingasut taakku TAC-mit

tamarmiusumit katillugu 58 %-inik pissarsissasut. Kalaallit Nunaat Savalimmiullu isumaqatigiipput Kalaallit Nunaat ataatsimoorullugu pisassanit 21,5 %-inik pisassinneqassasoq Savalimmiullu 6,5 %-inik.

6. Sinerissap qanittuani aalisarneq

6.1 Raajat

Sinerissap qanittuani aalisariutitut Kalaallit Nunaata kitaani raajanik pisassiissutit 43 %-iupput, takuuk Aalisarneq pillugu Inatsimmi § 5, imm. 3 (takuuk immikkoortoq 3.1.2). Taassuma assigaa 2010-mi 47.545 tonsit.

Tabeli 4: 2003-miit 2010-mut sinerissap qanittuani raajat pisat (tonsit)

Sinerissap qanittua	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Pisat	37.811	48.235	51.629	52.721	51.369	60.724	56.789	51.600

6.2. Saattuut

Saattuarniarnermi aqutseriaaseq nutaaq Naalackersuisut 2004-mi akuersissutigaa. Taassuma ilaatigut kinguneraa sinerissap qanittuani aalisarnerup aqutsiveqarfinnut immikkoortunut arfinilinnut tamarmik immikkut pisassiiffigineqartunut agguarneqarnera. Aalisariut ataaseq amerlanerpaamik aqutsiveqarfinni marlunni aalisarsinnaanermut akuersissuteqarsinnaavoq. Aammattaaq 64°15 N-ip avannaata tungaa ukiup qaammataani siullerni pingasuni matuneqarpoq. Nalunaarut 1. juli 2004-mi atuutlerpoq. Kisiannili Naalackersuisut 2010-mi aalajangiipput sinerissap qanittuani saattuarniarnermi taamaallaat aqutsiveqarfimmi ataatsimi aalisarsinnaanermut akuersissuteqartoqarsinnaasoq. Ukiakkulli tamanna allangortinneqarpoq imatut, aqutsisoqarfinnut kujallernut marlunnut akuersissuteqartoqarsinnaalersillugu.

Aqutsiveqarfimmi Qeqertarsuup Tunuani sinerissap qanittuani saattuarnermut biologit 2010-mut siunnersuutaat allangorani 600 tonsiuvoq, kujataata tungaani avannaatalu tungaani aammalu Vaigatimi 200 tonsiulluni. Aqutsiveqarfimmi Sisimiut eqqaani sinerissap qanittuani peqassutsip pitsanngoriarnera takussutissaqarpoq, 2010-milu pisassiissutit 500 tonsinut aalajangerneqarput. Taassuma kingorna agguaneq imaalerpoq qangalili aalisarfiusartuni 300 tonsit kangerlunnilu Isortoq Avannarlermi aamma Kangerlussuarmi sinneruttut 200 tonsit. Aqutsiveqarfimmi Maniitsumi biologit misissuinerisa amigaataanera pissutigalugu sinerissap qanittuani saattuarniarnermut siunnersuuteqanngilaq. Sinerissap qanittuani aqutsiveqarfimmi Nuuk-Paamiut 2004-miilli inassuteqaat 700 tonsinik annertussuseqarnikuvoq. 2010-mut siunnersuut 200 tonsiuvoq.

Sinerissap qanittuani piffissami 2003-miit 2010-mut saattuanut TAC tabelimi ataaniittumi takuneqarsinnaavoq

Tabeli 5 Piffissami 2003-miit 2010-mut sinerissap qanittuani saattuarniarnermut TAC (tonsit)

Sinerissap qanittua	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
TAC	10.000	4.200	5.236	4.440	4.380	4.200	2.150	3.150

Naalackersuisut aalajangiipput 2010-mi sinerissap qanittuani saattuarnermut pisassiissutit 3.000 tonsiussasut. Sinerissap qanittuani pisassiissutit oktobarimi 2010-mi 150 tonsinik qaffanneqarput, taamaalilluni pisassiissutit tamarmiusut 3.150 tonsinngorlutik, aamma takuuk immikkoortoq 5.1.7.

6.3. Uiluiit

2004-miilli biologit nutaamik siunnersuuteqarnikuunngillat imaluunniit aalisarnermik inuussutissarsiuteqartut uiluinniarnermi aqutsinerup allanngortinnissaanik kissaateqarnikuunatik. Taamaammatt Naalakkersuisut toqqarpaat pisassaaviit 2010-milu TAC-iit allanngussanngitsut. Maannakkut taamaallaat angallat ataaseq uiluinniarpoq.

Piffissami 2003-miit 2010-mut pisassiissutit tabelimi ataaniittumi takuneqarsinnaapput:

Tabeli 6: 2003-miit 2010-mut pisassiiviit TAC-illu

Pisassiiviit	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Nuuk	720	720	720	720	720	720	720	720
Mudderbugten**	240	0	0	0	0	0	0	0
Attu	560	100*	100*	100*	100*	100*	100*	100*
Sisimiut - Kujataa (Saqqaq)	800	400	400	400	400	400	400	400
Sisimiut – Avannaa (Kangaarsuk)	ingen kvote	700	700	700	700	700	700	700
Nassuttooq	Ingen kvote	300	300	300	300	300	300	300
Uiluiit katillugit	2.320	2.220	2.220	2.220	2.220	2.220	2.220	2.220

* Sumiiffiup matoqqasup avataani killeqanngitsumik aalisarneq.

** Sumiiffiup eqqissisimatitaanera pissutigalugu 2003-mi matuneqarpoq.

6.4. Qalerallit

Sinerissap qanittuani aqutsiveqarfanni pingasuni Qeqertarsuup Tunuani, Uummannami aamma Upernavimmi tamani immikkut pisassiisarnepur ingerlatiinnarneqarnissaa biologit inassuteqaatigaat. Inuussutissarsiutigalugu aalisarnermit paasissutissat biologillu misissuinerisa naammanginnerat pissutigalugu Upernavimmi Kalaallillu Nunaata sinnerani biologit naliliinertik nutartersinnaanngilaat, taassumalu kinguneranik sumiiffinni taakkunani pisassiissutit annertussusissaannik inassuteqaateqarsinnaanatik. Paasineqarporli ukiukkut aalisarnermi pisat qalerallillu agguaqatigiissillugu angissusaat Upernavimmi allanngunngitsut.

Qeqertarsuup Tunua eqqarsaatigalugu inassuteqaatip ukiup siuliani inassuteqaat assigaa, tassa 2010-mi pisat annerpaamik 8.800 tonsiussasut. Pisat ikinnerunissaat inassuteqaatigineqarpoq tassa aalisakkat ukiuni kingullerni pisarineqartartut mikinerulernikuunerat pissutigalugu. Aqutsiveqarfik Uummannaq eqqarsaatigalugu inassuteqaatigineqarpoq 2010-mi pisat suli 5.000 tonsit qaangissanngikkaat. 2007-imi inassuteqaatigineqarpoq biologit siunnersuuteqartarnerannut ikiuutaasussamik logbogeqartussaataaneq atuutilersinneqassasoq. Maannakkut aalisariutit 30 fodinit anginerusut nalunaaruteqartussaataalernikuupput.

Tabeli 7: Piffissami 2003-miit 2010-mut sinerissap qanittuani qalerallit pisat (uumatillutik oqimaassusaat):

Tonsit	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Qeqertarsuup Tunua	12.137,4	12.776,9	12.574,0	10.731,7	11.173,4	8.415	6.321	7.682
Uummannaq	5.307,9	5.320,1	5.533,7	6.312,9	5.457,6	6.048	5.469	5.995
Upernavik	3.949,7	4.611,1	3.533,9	5.638,6	4.790,3	4.743	6.497	6.541

Paasisaqarfik: KANUAANA

Aammattaaq sumiiffiit pisassiviit avataanni Qaanaami, Tunumi Kalaallillut Nunaata kitaata kujataani sinerissap qanittuani annikitsuararsuarmik aalisartoqarpoq.

Aqutsiveqarfinnut Qeqertarsuup Tunuanut, Uummannamut aamma Upernavimmut 2010-mi TAC-mik Naalakkersuisut aalajangiipput. TAC siullermik agguarneqarpoq Qeqertarsuup Tunuanut 8.800 tonsit, Uummannamut 5.000 tonsit aamma Upernavimmut 6.000 tonsit. Kalaallit Nunaata sinnerani killeqanngitsumik aalisartoqarpoq. 2010-mi oktobarimi Naalakkersuisut aalajangiipput aqutsiveqarfinni Upernavimmi aamma Uummannami TAC qaffanneqassasoq.. Uummannami aamma Upernavimmi pisassiissutit 799 tonsinik 500 tonsinillu Naalakkersuisut qaffappaat. 2010-mut inaarutaasumik TAC taamaalilluni imatut agguarneqarpoq:

Qeqertarsuup Tunua: 8.800 tons
 Uummannaq: 5.799 tons
 Upernavik: 6.500 tons

6.5. Saarullit

Sinerissap qanittuani saarullinniarnermut 2010-mut TAC 5.000 tonsinut aalajangerneqarpoq. Kisiannili 2010-p affaani kingullermi sinerissap qanittuani pisassiissutit arlaleriarlutik qaffanneqarput, pisassiissutillu tamarmiusut 9.250 tonsinngorlutik. Qaffaassutit annertunersaat avataasiorluni aalisarnermi pisassiissutinik atorneqanngitsunik nuussinikkut pipput.

Tabeli 8: 2003-miit 2010-mut sinerissap qanittuani pisat (tonsit)

Sinerissap qanittua	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Pisat	-	5.233	6.568	7.805	11.693	12.270	7.808	4.663

6.6. Nipisaat

Nipisaat pillugit biologit siunnersuuteqanngillat.

6.7. Kapisillit

Kapisillit noorartorujussuusarput, Atlantikullu avannaani kapisillit pillugit suleqatigiimmi, NASCO-mi (North Atlantic Salmon Conservation Organization) suleqatigiinneq aqutugalugu killilersorneqarlutik.

ICES-imi biologit siunnersuinerminni 2009-miit 2011-imut mianersoqquseqqipput. Kapisillit piffissat ingerlaneranni ikinnerpaasutut nalilerneqarput, peqassuserlu pitsanngorsarniarlugu maannamut iliuusaasut pitsannguutaasutut isikkoqanngillat. Taamaalilluni Kalaallit Nunaata 2002-miit ukiumut taamaallaat 20-40 tonsit missaanni nammineq atugassannik aalisartitsinera takussaasumik sunniuteqanngilaq.

NASCO-mi 2010-mi junimi ukiumoortumik ataatsimiinnermi Kalaallit Nunaat isumaqatigiinniarnermi angusaqaqqippoq, tassani nammineq atugassanik 2010-mi kapisilinniartoqarsinnaalluni. Nammineq atugassanik aalisarnermik taaneqartartumi kapisillit 20 tonsit missaaniinnerat nalilerneqarpoq – annertussuseq annerpaaffeqanngitsoq pisassiissutilluunniit qummut killeqaratik. 2010-mili pisat tamarmiusut nalunaarutigineqartut 40 tonsit tikingajallugit annertussuseqarput.

7. Kalaallit Nunaata nunallu Kalaallit Nunaata aalisarneq pillugu isumaqatigiissusiorfigisaata akornanni pisassiissutinik agguaaneq

Aalisagaqatigiinnut assigiinngitsunut TAC-mik Naalakkersuisut aalajangiinerisa kingorna pisassiissutit Kalaallit Nunaata nunallu Kalaallit Nunaata aalisarneq pillugu isumaqatigiissusiorfigisaata akornanni agguarneqartarput. Agguaanerit ilanngussani 1-imi 2-milu takuneqarsinnaapput.

7.1. EU

EU-mut isumaqatigiissut Kalaallit Nunaata aalisarneq pillugu isumatigiissutaasa pingaarnersaraat. Aalisarneq pillugu isumaqatigiissut isumaqatigiissumut ilassutikkut immerneqartarpoq. 1. januar 2007-imi ukiunut arfinilinnut EU-mut isumaqatigiissut atuutilerpoq. Isumaqatigiissumut ilassutini pisassiissutit annertussusaat Kalaallit Nunaata EU-mut tunisai allaqqasarput. Aningaasatigut akiliutitut Kalaallit Nunaat ukiumut 320 mio.kr.-inik pissarsisarpoq. Taakkunanga 135 millionit aalisarsinnaanermut akiliutaasarput, sinnerilu 187,5 millionit nunarsuarmi peqatigiinnermut isumaqatigiissutinut atallutik.⁵

Tabeli 9: Kalaallit Nunaata kitaani aalisarsinnaanermut EU-p periarfissai (tonsit):

	Nuussereernerup kingorna EU-mut pisassiissutit	Isumaqatigiissut malillugu EU-mut pisassiissutit
Qalerallit Kitaata Kujataani	1.850	2.500
Raajat	4.000	4.000
Nataarnat	125	200
Saattuat	500	500

Annertussutini tabilimi 9-mi takuneqarsinnaavoq qalerallit 800 tonsit Norgemut aamma qalerallit 150 tonsit raajallu 1.335 tonsit Savilimmiunut nuunneqartut. Nataarnat 75 tonsit qalerallillu 800 tonsit Norgemut nuunneqarput. 2006-miilli saattuarniarsinnaaneq EU-p atornikuunngilaa.

Tabeli 10: Tunumi EU-p aalisarsinnaanermut periarfissai (tonsit):

	Nuussereernerup kingorna EU-mut pisassiissutit	Isumaqatigiissut malillugu EU-mut pisassiissutit
Qalerallit	6.601	7.500
Raajat	2.565	7.000
Nataarnat	1.125	1.075
Ammassaat	11.550	55.000

Tabelimi 10-mi pisassiissutinit qalerallit 824 tonsit Norgemut nuunneqarput. Qalerallit 75 tonsit Savalimmiunut nuunneqarput. Raajat 1.335 tonsit Savalimmiunut nuunneqarput. Raajat 3.500 tonsit Norgemut nuunneqarput. Nataarnat 75 tonsit Norgemut nuunneqarput. Ammassanik EU-mut pisassiissutit Islandimut nuunneqartarunnaarput.

Tabeli 11: Kalaallit Nunaata kitaani Tunumilu aalisarsinnaanermut EU-p periarfissai (tonsit):

	Nuussereernerup kingorna EU-mut pisassiissutit	Isumaqatigiissut malillugu EU-mut pisassiissutit
--	--	--

⁵ Kalaallit Nunaat - EU -mut isumaqatigiissummut ilassut nr. 5 1. januar 2007-meersoq

Saarulliit	1.000	3.500
Suluppaakkat	6.115 (qalorsuit ikerinnarsiutit atorlugit aalisartoqartarpoq)	8.000
Saniatigut pisat	2.180	2.300

Pisassiissutinit tabeli 11-miittunit suluppaakkat ikerinnarsiortut 1.500 tonsit EU-p Norgemut nuuppai. Aamma suluppaakkat ikerinnarsiortut 385 tonsit EU-p Savalimmiunut nuuppai, taakku taamaallaat Tunumi aalisarneqarsinnaapput. Taassuma saniatigut saarulliit 500 tonsit EU-p Norgemut nuuppai immingguillu saniatigut pisatut 120 tonsit Norgemut nuullugit.

7.2. Savalimmiut

Savalimmiormiut Kalaallit Nunaata imartaani aalisarnerat annikitsuinnaavoq. Kalaallit Nunaata Savalimmiullu akornanni 2010-mut isumaqatigiissummut ilassut malillugu Kalaallit Nunaata kitaani 68°00 avannaani avataani aalisarnermi qalerallit 125 tonsit savalimmiormiut aalisariutaasa aalisarsinnaavaat. Savalimmiut aamma Kalaallit Nunaata imartaani aalisagaqatigiinnik assigiinngitsunik misileraalluni aalisarnissamut periarfissaqarpoq, ilaatigut Tunup avannaani raajat 100 tonsit aammalu Tunumi saarullinnik, brosmenik qeeqqanillu misileraalluni aalisarsinnaalluni. Aalisarnermi tassani saniatigut pisat tamarmiusut 275 tonsit qaangissanngilaat, saarulliillu pisat tamarmiusut 275 tonsit qaangissanagit.

Savalimmiormiunut Kalaallit Nunaata imartaani pisassiissutitut taarsiullugu Savalimmiut imartaani aalisakkanik naqqasiortunik ulluni aalisarfiusuni 60-ini ningittagarsuut ataaseq misileraalluni ineriartortitsillunilu aalisarsinnaavoq. Taassuma saniatigut atlanto-skandisk ammassassuarnik Kalaallit Nunaat 2010-mi 3.600 tonsinik pisassinneqarpoq, taakkulu Savalimmiut aalisarnermi oqartussaaffianni imaluunniit nunat tamat imartaanni aalisarneqarsinnaapput.⁶

7.3. Norge

Kalaallit Nunaata Norgellu akornanni isumaqatigiissummut 2010-mut ilassutikkut norskit aalisariutaat Kalaallit Nunaata imartaani 2010-mi imatut pisassinneqarput (tonsit):

Tabeli 12: Kalaallit Nunaata eqqaani Norgemut 2010-mi pisassiissutit (tonsit):

	Nuussereernerup kingorna Norgemut pisassiissutit	Isumaqatigiisut malillugu Norgemut pisassiissutit
Kalaallit Nunaata kitaa		
Qalerallit Kitaata Kujataani	800	900
Nataarnat	75	0
Saarulliit	750	750
Tunu		
Qalerallit	1.199	275
Raajat	3.100	0
Suluppaakkat, naqqasiortut	200	400

⁶ Isumaqatigiissummut ilassut 2010: Savalimmiut Naalakkersuisuisa Namminersorerullutillu Oqartussat akornanni aalisarnermi apeqqutit pillugit isumaqatigiisutaannut 27. maj 1997-imeersumut. Til aftale af 27. maj 1997 mellem Færøernes Landsstyre og Grønlands Hjemmestyre om fiskerispørgsmål.

Sulupaakkat, ikerinnarsiortut	1.800	300
Nataarnat	310	235
Saniatigut pisat	270 annerpaamik 10 %	150
Kalaallit Nunaata kitaa Tunulu katillugit		
Saarulliit	750	750
Suluppaakkat, ikerinnarsiortut	1.800	300
Saniatigut pisat	270 annerpaamik 10 %	150

Suluppaakkanik ikerinnarsiortunik pisassiissutinit 100 tonsit suluppaakkanut naqqasiortunut Norgep nuutitippai.

Tassunga ilanngunneqassaaq Kalaallit Nunaata, Norgep Islandillu akornanni ammassaat pillugit isumaqatigiissut malillugu ammassannik TAC-p tamarniusup 150.000 tonsiusup 8 %-iinik Norge pisaqarsinnaavoq.

Norgemut pisassiissutinit taarsiullugu Kalaallit Nunaat Barentshavemi ilaatigut saarullinnik 1.625 tonsinik, kullerinik 360 tonsinik aamma sejnik 730 tonsinik kiisalu Norgep imartaani 62° N-ip kujatangaani sejnik 925 tonsinik pisaqarsinnaavoq.

7.4. Rusland

Kalaallit Nunaat pisassiissutininik Ruslandimik aamma paarlaasseqateqartarpoq. Isumaqatigiissummut 2010-mut ilassut malillugu russit aalisariutaat Kalaallit Nunaata imartaani pisassiissutininik ukuninnga aalisarsinnaapput:

Tabeli 13 Ruslandimut Kalaallit Nunaani 2010-mi pisassiissutit (tonsit):

Kalaallit Nunaata kitaa	
Qalerallit Kitaata Kujataani	1.225
Qalerallit Kitaata Avannaani	650
Saniatigut pisat	10 %
Tunu	
Qalerallit	1.375
Suluppaallat ikerinnarsiortut	2.600
Saniatigut pisat	10 %

Pisassiissutinit taakkununnga taarsiullugu Kalaallit Nunaat Ruslandip imartaani saarullinnik 4.450 tonsinik aamma kullerinik 1.350 tonsinik aammalu saniatigut pisanik 10 %-inik pisassinneqarpoq.⁷

7.5. Island

Islandi ukiumi pisassiiffiusumi 2007-2008 (aalisarneq 1. juli missaani aallartittarpoq 1. majip tungaanut) imartami Jan Mayenip, Islandip Kalaallit Nunaatalu akornanni ataatsimoorullugu ammassaatinit 81 %-inik aalisarsinnaavoq. Ukiumut pisissaaffiusumut 2009/2010-mut TAC sionatigut oqaatigineqartutut 150.000 tonsiuvoq.

⁷ Kalaallit Nunaata Ruslandillu aalisarneq pillugu isumaqatigiissummut 2010-mut ilassutaat

7. 6 Nunat marluk nunallu amerlasuut akornanni suleqatigiinnerit

Kalaallit Nunaat Norgemik, Ruslandimik, Savalimmiunik Islandimillu ataatsimut isigalugu pitsaasumik suleqateqarpoq. Tamanna aamma nunarsuup immikkoortuani aalisarnermik aqutsinermi suleqatigiiffinni NAFO-mi, NEAFC-mi aamma NASCO-mi Atlantikup avannaani aalisarnermik killilersuisuni nunat amerlasuut suleqatigiinneranni atuuppoq. Nunat marluk ataatsimiittarnerisa nunarsuullu immikkoortuani aalisarnermik suleqatigiiffinni ataatsimiinnerit saniatigut suluppaakkat ikerinnarsiortut agguarnissaat pillugu Savalimmiunik Islandimillu akornanni nunat sineriiallit 2010-mi ataatsimiipput.

**8. Ilanngussaq 1: Avataasiarluni aalisarneq - 2010-mi pisassiissutit aamma
Ilanngussaq 2: Sinerissap qanittuani aalisarneq - 2010-mi pisassiissutit**

**Ilanngussaq 1: Avataasiarluni aalisarneq, 2010-
mi pisassiissutit**

Kol. 1	Kol. 2	Kol. 3	Kol. 4	Kol. 5	Kol. 6	Kol. 7
Pisassiissutit katillugit (tonsit)	Pisassiissutit nunanut agguarlugit					
	Kalaallit Nunaat	EU	Savalimmiut	Island	Norge	Rusland

Kalaallit Nunaata kitaa

13)	Raajat	63.025	52.225	4.000			
	Qalerallit Kitaata						
4) 5)	Kujataani	7.000	2.075	1.850	150	1.700	1.225
	Qalerallit Kitaata						
	Avannaani	6.500	5.725	-	125		650
	Saattuut	900	400	500			
	Imminnguit	1.000	1.000	-			-
	Suluppaakkat	1.000	1.000				
5)	Nataarnat	1.200	1.000	125		75	
	Qeeqqat	1.000	1.000				
	Amassaat	25.000	25.000	-			
10)	Saarullit	750	-			750	
	Saniatigut pisat	-	-				annerpaamik 10%

Tunu

4) 5)	Raajat	12.400	5.400	2.565	1.335		3.100
4) 5) 7)	Qalerallit	12.275	2.575	6.601	75		1.099
	Imminnguit	1.000	1.000	-			-
	Suluppaakkat						
15)	naqqasiortut	6.000	5.600	-		400	
5)	Nataarnat	2.000	565	1.125		310	-
	Qeeqqat	1.000	1.000				
1) 13)	Amassaat	16.500	4.950		-	11.550	
9)	Saarullit	5.000	1.475	1.500	275		
	Sild	2000	2000				
	Makrel	2000	2000				
	Hestemakrel	2000	2000				
	Guldlaks	2000	2000				
	Blåhvillingit	10.000	10.000				
7)	Saniatigut pisat			-	275	150	annerpaamik 10%

**Kalaallit Nunaata
kitaa Tunulu**

6)	Suluppaakkat, ikerinnarsiortut	14.812	3.912	6.115	385		1.800
8)	Saniatigut pisat			2.180			120
							max 10%

Norge

	Sarullit	2.150	2.150				
	Kullerit	630	630				
	Sejit Avannaani	1.000	1.000				
2)	Saniatigut pisat Avannaani	260	260				

Rusland

Saarullit	4.450	4.450					
Kullerit	1.350	1.350					
Saniatigut pisat	max 10%	max 10%					

Savalimmiut

3) Aalisakkat naqqasiortut	ullut aalisarfiit 60	-					
11) Sild	3.600	3.600					

Nunat tamat

11) Ammassassuit	3.600	3.600					
Raajat							
NAFO-mi sumiiffik 3M: ullut aalisarfiit 258-it							
NAFO-mi sumiiffik 3L: 3.101 tonsit Savalimmiut peqatigalugit taakkunannga Kalaallit Nunaannut 530 tonsit							
14) Svalbard: ullut aalisarfiit 450-it							
Misileraalluni aalisarneq							
Savalimmiut eqqaani: ullut aalisarfiit 60							
Blávillingit							
Nunat tamat: 2.924 tonsit taakkunannga 2000 tonsit Savalimmiut imartaanni aalisarneqarsinnaapput							

Oqaaseqaatit:

- 1) Ammassannik TAC-iugallartoq ukiumut pisassiiffiusumut 20. junimiit 30. aprilimut (kangiani qaammatit qulit, majimi-junimi eqqissimatitaasarput) junimi aalajangerneqartarpoq. Piffissami aalisarfiusumi 2009/2010-mi pisassiissutit inaarutaasumik TAC-tut 150.000 tonsit aalajangerneqarput.
- 2) . Aalisakkanik allanik (suluppaakkat qalerallillu) Norgem imartaani 62°N avannaata tungaani saniatigut pisat 260 tonsit tikillugit.
- 3) Kalaallit Nunaat Savalimmiut eqqaani aalisakkanik naqqasiortunik ulluni aalisarfiusuni 60-ini aalisarsinnaavoq.
- 4) EU Savalimmiunut isumaqatigiissuteqarpoq EU pisassiissutinik Savalimmiunut nuussissasoq. Pineqartut tassaapput Kalaallit Nunaata kitaani qalerallit 150 tonsit aammalu raajat 1.335 tonsit, qalerallit 75 tonsit, suluppaakkallu ikerinnarsiortut 385 tonsit. (Qalerallit 2.800 tonsit EU nuuppai, Savalimmiunut 75 tonsit Norgemullu 800 tonsit).
- 5) EU Norgemut isumaqatigiissuteqarpoq, EU pisassiissutinik Norgemut nussissasoq. Pineqartut tassaapput Kalaallit Nunaata kitaani qalerallit 800 tonsit, nataarnat 75 tonsit aammalu Tunumi raajat 3.100 tonsit, qalerallit 824 tonsit, nataarnat 75 tonsit aammalu suluppaakkat ikerinnarsiortut 1.500 tonsit (Qalerallit 2.800 tonsit EU-p nuuppai, Norgemut 800 tonsit Savalimmiunullu 75 tonsit).
- 6) EU-mut pisassiissutit 8.000 tonsiupput qalorsuarnik ikerinnarsiutinik aalisarneqarsinnaasut. Pisassiissutit Tunumilu kitaanilu aalisarneqarsinnaapput. Nalunaaruteqartarnissamik Kalaallit Nunaata piumasaqaatai malinneqarpata NEAFC-ip killilersuiffiani pisassiissutit EU-p aalisarsinnaavai. Aammattaaq ataani oqaaseqaatini takuneqarsinnaavoq EU uku pisassiissutigeqqikkai: Suluppaakkat ikerinnarsiortut 1.500 tonsit Norgemut, suluppaakkat ikerinnarsiortut 385 tonsit Savalimmiunut. EU annerpaamik katillugit 6.115 tonsinik pisassinneqarpoq. Pisassiissutit annerpaamik 70 %-ii killilersuiffiusup iluani aalisarneqarsinnaapput, piffissamilu 1. aprilimiit 10. majimut pisassiissutit 15 % sinnernagit.

- 7) Tunumi saarullinnik, brosmenik qeeqqanillu savalimmiormiut angallataannut qalorsuarsortunut aamma/imaluunniit ningittagarsuutitut amerlanerpaamik pingasunut Kalaallit Nunaat Tunumi misileraalluni aalisarsinnaatitsivoq. Misileraalluni aalisarnermi tassani nataarnanik qaleralinnillu saniatigut pisat tamarmiusut amerlanerpaamik katillugit 275 tonsiussapput. Saarullit pisat tamarmiusut 275 tonsit qaangissanngilaat. Taassuma saniatigut Savalimmiut Tunumi raajanik 100 tonsinik misileraalluni aalisarnermut pisassinneqarpoq. Misileraanermut pisassiissutit ilanngussaq 1-imi ilanngunneqarput.
- 8) EU-p saniatigut pisai amerlanerpaamik 2.180 tonsiussapput, taakkulu pisassiissutini tuneqqinneqartuni saniatigut pisatut aalisarneqarsinnaapput. EU-llu 120 tonsit saniatigut pisassatut Norge-mut ingerlateqqissimavai.
- 9) Saarullinnik pisassiissutit 5.000 tonsiupput, taakkui taamaallaat Tunumi aalisarneqarsinnaallutik, kisiannili 750 tonsit kitaani misileraanermut pisassiissutitut aalisarneqarsinnaapput, takkuk Norgemut isumaqatigiissut. EU-p pisassiissutai 1.000 tonsinik ikilisinneqarnikuupput, 1.000 tonsit kalaallinut sineriassortunut saarulliniartunut nuunneqarnikummata. Taassuma saniatigut aamma kalaallit avataasiortut saarulliniartunit kalaallinut sineriassortunut nuussisoqarnikuuvoq 1.750 tonsinik.
- 10) Norskit aalisariutaannik misileraalluni aalisarneq. Pisassiissutit taamaallaat Kalaallit Nunaata kitaani aalisarneqarsinnaapput. Pisassiissutit Tunumi pisassiissutinit ilanngaatigineqassapput.
- 11) Pisassiissutit Norgep, nunat tamat aamma Savalimmiut aalisarnermik oqartussaaffigisaanni aalisarneqarsinnaapput.
- 12) Ukiumut pisassiiffiusumut 2009-2010-mut ammassannik pisassiissutit tamarmiusut 150.000 tonsinut aalajangerneqarput, taakkunannga Kalaallit Nunaannut 4.950 tonsit pisassiissutigineqarput. EU-mut isumaqatigiissut malillugu Kalaallit Nunaannut pisassiissutit 70 %-ii 11.550 tonsit amerlaqataat EU-mut pisassiissutigineqassapput. Taakkulu EU-minngaaniit Islandimut nuunneqassapput.
- 13) Raajat 6800 tons kalaallit avataasiortuniit kalaallit sineriassortunut nuunneqarput.
- 14) Raajanik pisassiissutit NAFO 3L-imiittut 3.101 tonsiupput, tassalu Savalimmiormiut Kalaallillu pisassaat. Agguaassineq imaappoq, Savalimmiormiut 2.571 tons, kalaallinullu 530 tons.
- 15) Pisassiissutit 1000 tonsimik ilaneqarsimapput, taakkulu misileraanissamut inissinneqarnikuupput.
- 16) Pisassiissutit misileraanissamut inissinneqarnikuupput.

Ilaangussaq 2: Sinerissap qanittuani
aalisarneq, 2010-mi pisassiissutit

Kol. 1
Pisassiissutit ikatillugit (tonsit)

Kalaallit Nunaata kitaa

Raajat1)	54.345
----------	--------

Saattuut2)3)	3.150
--------------	-------

Uiluiit Nuuk	720
Uiluiit Aqjaruani	-
Uiluiit Attu7)	100
Kujataata tungaa – Saqqaq	400
Avannaata tungaa – Kangaarsuk	700
Nassuttooq	300
Uiluiit katillugit	2.220

Qalerallit Upernavik4)	6.500
Qalerallit Uummannaq5)	5.799
Qalerallit Qeqertarsuup Tunua	8.800
Kalallit Nunaata sinnerani	-
Qalerallit katillugit	21.099

Saarullit 6)	9.250
--------------	-------

Oqaaseqaatit:

- 1) Raajat 6800 tons kalaallit avataasiortuniit kalaallit sineriassortunut nuunneqarput.
- 2) Assagiarsunnut pisassiissutit Kitaani aqutsiveqarfinnut 6-nut agguanneqarnikuupput.
- 3) Aqutsiveqarfimmi Narsaq-Qaqortumi pisassiisstutit 150 tonsinik qaffenneqarnikuupput
- 4) Qaleralinnut pisassiissutit aqutsiveqarfimmi Upernavimmi 500 tonsinik ilaneqarnikuupput.

- 5) Qaleralinnut piassiissutit aqutsiveqarfimmi Uummannami 799 tonsinik ilaneqarnikuupput.
- 6) Sarullinnut pisassiissutit 4.250 tonsinik ilaneqarnikuupput. Qaffaaneq ilaatigut pisassiissutitnit avataaninngaaniit nuunneqarput, ilaatigullu pisassiissutinik qaffaanermit pinngorput.
- 7) Taamaallaat piffiup matoqqasup avataani aalisarneqarsinnaapput.